

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

Круглий стіл

**ТАРАС ШЕВЧЕНКО – НАЦІОНАЛЬНИЙ АПОСТОЛ,
ВЕЛЕТЕНЬ У ЦАРСТВІ ДУХА**

10 березня 2023 року

ПРОГРАМА

...Орю
Свій переліг - убогу ниву!
Та сію слово. Добрі жнива
Колись-то будуть

Тарас Шевченко

Київ-2023

ПОРЯДОК РОБОТИ КРУГЛОГО СТОЛУ

10:00 – 13:30	Круглий стіл
13:30 – 13:50	Підсумки роботи круглого столу

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь під час круглого столу – до 10 хвилин

Повідомлення – до 3-5 хвилин

Виступ під час обговорення – до 3 хвилин

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

- **Табачников Станіслав Ісакович**, президент ГО «Національна академія наук вищої освіти України» та ГО «Міжнародна академія освіти і науки», доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, відмінник освіти України, академік, голова Оргкомітету
- **Андрущенко Віктор Петрович**, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, дійсний член (академік) НАПН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор, заступник голови
- **Вернидуб Роман Михайлович**, проректор з навчально-методичної роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філософських наук, професор
- **Торбін Григорій Мирославович**, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені М.П. Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор
- **Процюк Раду Георгійович**, перший віцепрезидент ГО «НАН ВО України», доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України
- **Мосенкіс Юрій Леонідович**, перший віцепрезидент ГО «НАН ВО України», доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України
- **Степаненко Микола Іванович**, академік ГО «НАН ВО України», доктор філологічних наук, професор
- **Вєтров Ігор Георгійович**, проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних факультетів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України
- **Висоцький Анатолій Васильович**, декан факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філологічних наук, професор
- **Горбачук Іван Тихонович**, голова осередку «Просвіта», Українського державного університету імені М.П. Драгоманова, академік та радник президента ГО «НАН ВО України», кандидат фізико-математичних наук, професор
- **Шевчук Світлана Володимирівна**, завідувачка кафедри культури української мови факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, віцепрезидентка з питань українознавства і академік-секретар відділення філології та мистецтвознавства ГО «НАН ВО України», кандидатка філологічних наук, професорка
- **Погребенник Володимир Федорович**, завідувач кафедри української літератури факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік, віцепрезидент з соціально-гуманітарних наук ГО «НАН ВО України», доктор філологічних наук, професор

КРУГЛИЙ СТІЛ
«ТАРАС ШЕВЧЕНКО –
НАЦІОНАЛЬНИЙ АПОСТОЛ, ВЕЛЕТЕНЬ У ЦАРСТВІ ДУХА»

10 березня 2023 року

ТЕМАТИКА КРУГЛОГО СТОЛУ

1. Світоглядно-естетичне формування Тараса Шевченка, його ідейна і художня еволюція як зростання генія, релігійність та духовність, україно- й людиноцентризм. Історичні, філософські, морально-етичні, педагогічні тощо його погляди – свідчення універсалізму творця кодексу правди.
2. Творчі осяги Тараса Шевченка усіх періодів у контексті розвитку вітчизняних мистецтва й культури, українознавчої науки, у детермінуванні історією й суспільно-громадським життям батьківщини. Спадщина Кобзаря як об'єднувальна національна і вселюдська цінність.
3. Взаємодія у всіх періодах творчості Тараса Шевченка традицій і дерзновенного новаторства. Творення канону майстрів і власної школи на засадах художньої індивідуалізації Біблії, міфології і фольклору, історизму, тираноборчого пафосу і власної творчої фантазмагорії.
4. Своєрідність образного мислення геніального поета, прозаїка і драматурга, експериментальний характер його творчості, культ волі людини й нації, активний гуманізм, справжній інтернаціоналізм, ідеали державності та братання народів.
5. Унікальна невільницька творчість Тараса Шевченка як виклик режимній опресії України російським самодержавством, знаки доби й вияв остаточної істини у доробку національного генія.
6. Політична сатира Тараса Шевченка як вияв радикалізму суспільно-політичних поглядів і антитоталітарної громадської позиції, вогненності його правди, що поділила всіх українців «на живих і мертвих» (П.Куліш).
7. Українознавчі, історіографічні, літературно-критичні, мистецтвознавчі та джерелознавчі аспекти дослідження вершинного вияву національної літературної спадщини – доробку Тараса Шевченка (Наддніпрянина й Західна Україна, діаспора: ХІХ-ХХІ ст.).
8. Образ Тараса Шевченка у літературі, образотворчому, декоративно-прикладному тощо мистецтвах, його історична й сучасна наукова перцепція, спроби «руського міра» фальсифікувати й оббрехати національного пророка.
9. На майданах гідності: Тарас Шевченко як натхненник та ідейний лідер, голос сумління і духовний батько відроджуваного ним українського народу під час революційних зрушень кінця ХХ – початку ХХІ ст. та російсько-української війни.
10. Мовна картина світу митця, його літературно-мистецькі інновації, переклади і переспіви творів мовами народів світу. Світова велич Тараса Шевченка як митця і мислителя, етнопедагога, творця традиції літературної праці як подвигу, заклику та пророцтва.

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

- **Андрущенко Віктор Петрович**, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, дійсний член (академік) НАПН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор
- **Табачніков Станіслав Ісакович**, президент ГО «Національна академія наук вищої освіти України» та ГО «Міжнародна академія освіти і науки», доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, відмінник освіти України
- **Вернидуб Роман Михайлович**, проректор з навчально-методичної роботи Українського державного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філософських наук, професор
- **Торбін Григорій Мирославович**, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор

ДОПОВІДІ ПІД ЧАС КРУГЛОГО СТОЛУ

- **Ветров Ігор Георгійович**, кандидат історичних наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних факультетів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
СОБОРНИЦЬКИЙ ПІДХІД ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ДО
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ
- **Шевчук Світлана Володимирівна**, кандидатка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри культури української мови факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, віцепрезидентка з питань українознавства і академік-секретар відділення філології та мистецтвознавства ГО «НАН ВО України»
СВАНГЕЛІЄ УКРАЇНЦІВ, АБО КРИЛАТІ ВИСЛОВИ “КОБЗАРЯ”
- **Висоцький Анатолій Васильович**, доктор філологічних наук, професор, декан факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова
ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО У СУЧАСНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ
- **Горбачук Іван Тихонович**, кандидат фізико-математичних наук, професор, голова осередку «Просвіта» Українського державного

університету імені Михайла Драгоманова, радник президента та академік ГО «НАН ВО України»

**ОБРАЗ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: СПРОБИ “РУСКОГО МІРА”
ФАЛЬСИФІКУВАТИ І ОББРЕХАТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРОРОКА**

- **Мосенкіс Юрій Леонідович**, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри сучасної української мови та прикладної лінгвістики Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений діяч мистецтв України, академік, перший віцепрезидент із міжнародних зв'язків ГО «НАН ВО України»

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ “ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ,
1000-ЛІТНЯ КИЇВСЬКА ПІСЕННО-ПОЕТИЧНА ТРАДИЦІЯ Й АВТОР
“СЛОВА ПРО ІГОРІВ ПОХІД”**

- **Погребенник Володимир Федорович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік, віцепрезидент з соціально-гуманітарних наук ГО «НАН ВО України»

**СУД ТАРАСОМ ШЕВЧЕНКОМ: УНІВЕРСАЛІЇ ПРОРОЧОГО СЛОВА В
СПРИЙНЯТТІ РОМАНА ОЛІЙНИКА-РАХМАННОГО**

- **Степаненко Микола Іванович**, доктор філологічних наук, професор, академік ГО «НАН ВО України»

**ПРОЦЕСИ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ
НОРМИ: ШЕВЧЕНКОВІ СТАНДАРТИ І МОДЕРНИЙ УЗУС**

- **Андрусішин Богдан Іванович**, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

**ВПЛИВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА НА ФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ
ПРОЄКТІВ ГЕОРГІЯ АНДРУЗЬКОГО**

- **Бикова Тетяна Валеріївна**, докторка філологічних наук, професорка кафедри української літератури Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік ГО «НАН ВО України»

**ІДЕЇ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНИ У ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ТА ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

- **Вербицький Володимир Валентинович**, доктор педагогічних наук, професор, директор Національного еколого-натуралістичного центру

учнівської молоді МОН України, віцепрезидент з питань освітньої діяльності, академік, академік-секретар відділення загальної педагогіки ГО «НАН ВО України»

ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ВИДАТНИЙ ПЕДАГОГ І ПРОСВІТИТЕЛЬ

- **Довжук Ігор Володимирович**, доктор історичних наук, професор, професор кафедри документознавства та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі, академік ГО «НАН ВО України»

ТАРАС ШЕВЧЕНКО І КИРИЛО-МЕФОДІЇВСЬКЕ ТОВАРИСТВО

- **Бобровник Світлана Василівна**, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри теорії та історії права та держави Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, перша віцепрезидентка з суспільних наук, академік, академік-секретар відділення права ГО «НАН ВО України»

«ПРАВЕДНИЙ ЗАКОН» ЯК СИМВОЛ ПРАВА ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ

В АСПЕКТІ ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

- **Баранівський Василь Федорович**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов ЗВО "Національна академія управління, академік ГО «НАН ВО України»

ПРО ОСОБЛИВУ АКТУАЛЬНІСТЬ ТВОРУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА «І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОЖДЕННИМ ЗЕМЛЯКАМ МОЇМ В УКРАЇНІ І НЕ В УКРАЇНІ МОЄ ДРУЖНЄЄ ПОСЛАНІЄ»

- **Процюк Радуга Георгійович**, доктор медичних наук, професор, професор кафедри фтизіатрії та пульмонології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, заслужений діяч науки і техніки України, перший віцепрезидент, заслужений діяч науки і техніки України, академік-секретар відділення медицини ГО «НАН ВО України»

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

- **Мельник Олег Петрович**, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка Національного університету біоресурсів і природокористування України, віцепрезидент, академік, академік-секретар відділення ветеринарної медицини ГО «НАН ВО України»

ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ДУХОВНИЙ БАТЬКО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

- **Мойсеєнко Валентина Олексіївна**, докторка медичних наук, професорка, професорка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, віцепрезидентка з природничих наук, головний учений секретар ГО «НАН ВО України»

АСПЕКТИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ РОЗЛАДІВ В ІСТОРІЇ ХВОРОБИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

- **Ляхоцький Володимир Павлович**, доктор історичних наук, професор, віцепрезидент з питань регламенту, справочинства та архіву, академік, академік-секретар відділення історії ГО «НАН ВО України», доктор історичних наук, професор

ТАРАС ШЕВЧЕНКО У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ІВАНА ОГІЄНКА

- **Маркова Маріанна Владиславівна, Абдряхімова Ціра Борисівна**, докторка медичних наук, професорка, завідувачка кафедри сексології, психотерапії та медичної психології Харківської медичної академії післядипломної освіти, академік ГО «НАН ВО України»; доктока медичних наук, професорка кафедри медичної психології, психосоматичної медицини та психотерапії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, академік ГО «НАН ВО України»

СПАДЩИНА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЯК РЕСУРС ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСУ

- **Яровий Ігор Миколайович, Матюшко Ірина Олександрівна**, кандидат економічних наук, член-кореспондент ГО «Міжнародна академія освіти і науки», заступник директора з навчальної роботи фахового коледжу інженерії, управління та землевпорядкування Національного авіаційного університету
- ТВОРЧИСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СУЧАСНОГО СВІТОГЛЯДНОГО ВИМІРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ